

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2025/158

Karar Sayısı : 2025/143

Karar Tarihi : 10/7/2025

R.G. Tarih - Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 73. İş Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 320. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "...*mümkün olan hâllerde*..." ibaresinin Anayasa'nın 2., 5., 13., 36., 40. ve 141. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: İşçilik alacağının tahsili talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMÜ

Kanun'un 320. maddesinin itiraz konusu kuralın da yer aldığı (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Mahkeme, *mümkün olan hâllerde* tarafları duruşmaya davet etmeden dosya üzerinden karar verir."

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Özge ULUKAYA tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görev alanına giren bir dava bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 6100 sayılı Kanun'un 320. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "...*mümkün olduğu hâllerde*..." ibaresinin iptalini talep etmiştir. Söz konusu maddede basit yargılama usulünün uygulandığı davalarda ön inceleme ve tahkikat aşamalarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, anılan fıkrada mahkemenin mümkün olan hâllerde tarafları duruşmaya davet etmeden dosya üzerinden karar vereceği hükme bağlanmıştır.

4. Bakılmakta olan davada Mahkeme, tensip tutanağında duruşma günü belirleyerek tarafların duruşmaya davet edilmesine karar vermiştir. Bu itibarla tarafların mümkün olan hâllerde duruşmaya davet edilmeden dosya üzerinden karar verilebileceğini düzenleyen kuralın yargılamanın geldiği aşama itibarıyla bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

Esas Sayısı : 2025/158

Karar Sayısı : 2025/143

5. Açıklanan nedenle kuralın itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 320. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “...*mümkün olan hâllerde...*” ibaresinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 10/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI